

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка
Факультет психології, соціальної роботи та спеціальної освіти
Кафедра спеціальної та інклюзивної освіти

ПРОГРАМА ЕКЗАМЕНУ
«ЗАГАЛЬНА ТА СПЕЦІАЛЬНА ПЕДАГОГІКА З ІСТОРІЄЮ»
для студентів

спеціальності	016 Спеціальна освіта (шифр і назва спеціальності (тей))
освітнього рівня	першого (бакалаврського) (назва освітнього рівня, ОКР)
освітньої програми	016.01.01 Логопедія (шифр і назва освітньої програми)
спеціалізації (за наявності)	(назва спеціалізації)

ОПИС ПРОГРАМИ ЕКЗАМЕНУ

Поля форми	Опис поля форми
Київський столичний університет імені Бориса Грінченка	
Кафедра спеціальної та інклюзивної освіти	Мартинчук Олена Валеріївна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти
Курс	1
Спеціальність (спеціалізація)	016 Спеціальна освіта, Освітня програма 016.01.01 Логопедія
Форма проведення: Письмова/усна/комбінована	Письмова (тестування)
Тривалість проведення:	2 академічні години
Максимальна кількість балів: 40 балів	40 балів
Критерії оцінювання	<i>Екзамен проходитиме у системі електронного освітнього середовища Київського столичного університету імені Бориса Грінченка в ЕНК «Загальна та спеціальна педагогіка з історією»</i> Критерії оцінювання завдань 31 тестове завдання (репродуктивного характеру) – <i>тах 1 бал за правильну відповідь, яка демонструє знання і розуміння теоретичного матеріалу.</i> 3 запитання відкритого типу «есе» Перше запитання відкритого типу (аналітичного характеру) <i>тах 3 бали за правильну, розгорнуту відповідь, з наявним аналізом та аргументацією власної позиції щодо змісту питання</i>
Перелік допоміжних матеріалів:	Методичні рекомендації для інклюзивно-ресурсних центрів щодо визначення категорій (типології) освітніх труднощів у осіб з ООП та рівнів підтримки в освітньому процесі / Укл.: Прохоренко Л.І., Ярмола Н.А., Набоченко О.О., Данілавичюте Е.А., Ільяна В.М. 2021. 200 с.

Орієнтовний перелік питань:	Х. ПИТАННЯ ДО ІСПИТУ Орієнтовний перелік питань для підготовки до екзамену <i>Питання репродуктивного і аналітичного характеру</i> 1. Розкрийте сутність предмета педагогічної науки. 2. Охарактеризуйте основні категорії педагогіки. 3. Яке значення мають міжпредметні зв'язки для педагогіки? З якими науками педагогіка пов'язана найтісніше? 4. Охарактеризуйте завдання розвитку сучасної педагогічної науки. 5. Розкрийте значення понять «розвиток», «виховання» і «формування особистості». У чому виявляється єдність і відмінність процесів розвитку і формування особистості.? 6. Охарактеризуйте основні напрями, рушійні сили та чинники розвитку: спадковість, середовище, виховання. 7. Розкрийте значення поняття соціалізації особистості. Охарактеризуйте значення соціалізації для дитини з особливими освітніми потребами. 8. Визначте роль провідної діяльності у формуванні особистості. 9. Охарактеризуйте методологічні підходи до сучасного навчання і виховання у контексті реалізації основних положень Концепції «Нової української школи». 10. Охарактеризуйте дидактику як галузь педагогіки, визначте предмет і завдання сучасної дидактики. 11. Охарактеризуйте сучасні парадигми освіти і навчання. 12. Розкрийте суть поняття «процес навчання», дайте загальну характеристику процесу навчання: основні компоненти, функції, структурні елементи навчання. 13. Охарактеризуйте дидактичні принципи та особливості їх застосування в освітньому процесі. 14. Розкрийте значення понять «методи, прийоми і технології навчання». Висвітліть різні наукові підходи до класифікації методів навчання. 15. Розкрийте значення поняття «форми організації навчання». Охарактеризуйте різні форми організації навчання. 16. Охарактеризуйте урок як форму організації навчання. Назвіть типи уроків. Дайте дидактичну характеристику основних структурних елементів уроків різних типів. 17. Розкрийте суть і завдання контролю в освітньому процесі. Охарактеризуйте основні види оцінювання результатів навчання учнів. 18. Охарактеризуйте суть процесу виховання.

	Визначте мету і завдання виховання у сучасній національній школі. 19. Розкрийте значення поняття «принципи виховання». Охарактеризуйте принципи виховання. 20. Розкрийте значення понять «методи, прийоми та засоби виховання». Охарактеризуйте різні підходи до класифікації методів виховання в історії педагогічної науки. 21. Охарактеризуйте специфіку позакласної і позашкільної виховної роботи, назвіть масові, групові та індивідуальні форми виховної роботи. 22. Охарактеризуйте зміст навчання і виховання у національній школі. 23. Охарактеризуйте напрями виховання у сучасній освітній системі України. 24. Охарактеризуйте основні аспекти спільної роботи школи, сім'ї та громадськості, особливості залучення родини та громади до навчання, виховання і розвитку дітей з особливими освітніми потребами. 25. Охарактеризуйте проблему булінгу у школі, зокрема в інклюзивному освітньому середовищі. 26. Охарактеризуйте спеціальну педагогіку як самостійну галузь педагогічної науки, розкрийте сутність основних понять спеціальної педагогіки. 27. Розкрийте сутність концепції про культурно-історичне походження психіки та формування вищих психічних функцій. 28. Розкрийте сутність концепції про загальні та специфічні закономірності психічного розвитку в нормі та патології. 29. Розкрийте сутність концепції про провідну роль навчання в розвитку дитини. 30. Охарактеризуйте сучасні концептуальні засади розвитку системи освіти осіб з особливими освітніми потребами в Україні. 31. Охарактеризуйте сучасні поняття спеціальної педагогіки у межах медичної та соціальної моделей ставлення до осіб з обмеженнями життєдіяльності. 32. Охарактеризуйте спеціальні принципи навчання та особливості їх реалізації у спеціальній освіті. 33. Охарактеризуйте етапи розвитку української системи освіти дітей з особливими потребами (за періодизацією О.М. Таранченко). 34. Охарактеризуйте внесок українських науковців у галузі логопедії у становлення і розвиток логопедичної допомоги в Україні. 35. Охарактеризуйте особливості навчання, виховання, розвитку і соціалізації дітей з функціональними слуховими труднощами. 36. Охарактеризуйте особливості навчання, виховання, розвитку і соціалізації дітей з функціональними зоровими труднощами. 37. Охарактеризуйте особливості навчання,

	виховання, розвитку і соціалізації дітей з функціонально-мовленнєвими порушеннями. 38. Охарактеризуйте особливості навчання, виховання, розвитку і соціалізації дітей з інтелектуальними труднощами. 39. Охарактеризуйте особливості навчання, виховання, розвитку і соціалізації дітей з навчальними труднощами. 40. Охарактеризуйте особливості навчання, виховання, розвитку і соціалізації дітей з фізичними труднощами. 41. Охарактеризуйте особливості навчання, виховання і розвитку дітей із соціоадаптаційними (поведінковими) труднощами. 42. Охарактеризуйте особливості навчання, виховання і розвитку дітей із соціоадаптаційними труднощами (труднощами соціальної комунікації та соціальної взаємодії).
Екзаменатор_	Мартинчук Олена Валеріївна
(підпис) Завідувач кафедри_ (підпис)	Мартинчук Олена Валеріївна